

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

بسمه تعالی

معاونت آموزش

دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد آموزش شغل

بازرس بررسی علل حریق

گروه شغلی

بهداشت و ایمنی

کد ملی آموزش شغل

۳۲۵۷-۴۷-۰۰۷-۱

تاریخ تدوین استاندارد: ۱/ ۹۴/۷

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی آموزش شغل : ۱-۰۰۷-۴۷-۳۲۵۷

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی :
خانپور مدیرکل آموزش فنی و حرفه ای استان تهران
رامک فرح آبادی معاون دفتر طرح و برنامه های درسی
ارژنگ بهادری معاون دفتر طرح و برنامه های درسی
زیبا یآوری رئیس گروه برنامه ریزی درسی بهداشت و ایمنی

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شغل :

- سازمان آتش نشانی شهر تهران - ایستگاه شماره ۷۱

- اداره کل آموزش فنی و حرفه ای تهران

فرآیند اصلاح و بازنگری :

-
-

کلیه حقوق مادی و معنوی این استاندارد متعلق به سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور بوده و هرگونه سوء استفاده مادی و معنوی از آن موجب پیگرد قانونی است .

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران ، خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، پلاک

۹۷

تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۷ - ۶۶۹۴۴۱۲۰

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci @ yahoo.com

شایستگی **تهیه کنندگان استاندارد آموزش شغل**

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	عباس خدنگی زواره	کارشناسی ارشد	HSE	کارشناس ارشد آموزش	۱۸ سال	تلفن ثابت: ۰۲۲۳۰۵۶۲۳ تلفن همراه: ۰۹۱۲۶۰۱۳۶۲۵ ایمیل: a.khadangi@yahoo.com آدرس: بزرگراه رسالت خ کرمان جنوبی - ایستگاه شماره ۷۱ سازمان آتش نشانی تهران
۲	محمد رضا وکیلی	کارشناسی	مدیریت عملیات	معاون عملیات منطقه شش آتش نشانی	۲۹ سال	تلفن ثابت: ۰۲۲۳۰۵۶۲۳ تلفن همراه: ۰۹۱۲۲۱۹۶۵۷۰ ایمیل: آدرس: بزرگراه رسالت خ کرمان جنوبی - ایستگاه شماره ۷۱ سازمان آتش نشانی تهران
۳	حسین مرتضوی نژاد	فوق لیسانس	مهندسی معماری	کارشناس ارشد آموزش	۱۷ سال	تلفن ثابت: ۰۵۵۴۱۶۶۱ تلفن همراه: ۰۹۱۲۳۵۷۳۳۷۶ ایمیل: hosseinmortazavinejad@gmail.com آدرس:

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسؤلیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد).

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه‌ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مریبان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مریبان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شغل :
بازرس بررسی علل حریق
شرح استاندارد آموزش شغل :
بازرس بررسی علل حریق شغلی است در حوزه بهداشت و ایمنی که شایستگی هایی از قبیل کانون یابی حریق، علت یابی حریق عمدی ، علت یابی حریق غیر عمدی، علت یابی حریق های مهلك و جمع آوری مدارک و مستندات را انجام بدهد و با استاندارد آتش نشان ، سرآتش نشان و شایستگی ارزیابی خطر در محیط حریق و حادثه و عملیات تهویه در ساختمانهای و فضاهای بسته در ارتباط می باشد.
ویژگی های کارآموز ورودی :
حداقل میزان تحصیلات : فوق دیپلم حداقل توانایی جسمی و ذهنی : سالم منطبق با شرایط فیزیکی آتش نشان مهارت های پیش نیاز : آتش نشان با کد ۱-۰۰۳-۴۷-۳۲۵۷ و رفتار شناسی حریق با کد ۱-۰۴۵-۴۷-۳۲۵۷
طول دوره آموزش :
طول دوره آموزش : ۱۵۶ ساعت - زمان آموزش نظری : ۳۹ ساعت - زمان آموزش عملی : ۱۰۷ ساعت - زمان کارورزی : ۱۰ ساعت - زمان پروژه : - ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)
- کتبی : ۲۵٪ - عملی : ۶۵٪ - اخلاق حرفه ای : ۱۰٪
صلاحیت های حرفه ای مربیان :
لیسانس مرتبط با پنج سال سابقه فعالیت در سازمان آتش نشانی کشور .

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

علت یابی انواع حریق های عمدی و غیر عمدی با در نظر گرفتن نحوه گسترش آتش سوزی و خسارات وارده

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

Fire investigator

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

- سر آتش نشان
- آتش نشان
- رفتار شناسی حریق

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب	☐	طبق سند و مرجع .....
ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت	☐	طبق سند و مرجع .....
ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور	☒	طبق سند و مرجع .....
د : نیاز به استعلام از وزارت کار	☐	

استاندارد آموزش شغل

- شایستگی‌ها

ردیف	عناوین
۱	کانون یابی حریق
۲	علت یابی حریق عمدی
۳	علت یابی حریق غیر عمدی
۴	علت یابی حریق‌های مهلک
۵	جمع‌آوری مدارک و مستندات مربوط به آتش‌سوزی

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۶۱	۵۱	۱۰	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
میز مربی				دانش :
صندلی مربی			۲	-شیمی حریق
صندلی کارآموز			۲	-جایگاه رفتار شناسی حریق در کانون یابی
تخته وایت برد			۲	-فیزیک حریق
ماژیک وایت برد			۴	-روشهای دستیابی به کانون حریق
تخته پاک کن وایت برد				مهارت :
کپسول آتش نشانی				-انجام آزمایش شیمی حریق
جعبه کمک های اولیه		۳۴		-انجام آزمایش فیزیک حریق
وسایل حفاظت فردی		۲		-عملیات کارگاهی کانون یابی حریق
وسایل و تجهیزات آزمایشگاه		۱۵		نگرش :
فیزیک و شیمی حریق				-اخلاق حرفه ای
کامپیوتر P۴				-صرفه جویی در زمان وانرژی و مواد مصرفی
				-ایجاد آرامش در محیط کار
				ایمنی و بهداشت :
				-استفاده از وسایل حفاظت فردی در هنگام کار
				-رعایت بهداشت فردی وعمومی محیط در هنگام کار
				توجهات زیست محیطی :
				-جلوگیری از انتشار مواد شیمیایی در محیط

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۲۶	۱۸	۸	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			علت یابی حریق عمدی
میز مربی				دانش :
صندلی مربی			۱	-تعاریف و اصطلاحات حریق عمدی
صندلی کارآموز			۱/۵	-آثار و شواهد به جای مانده از حریق
تخته وایت برد			۰/۵	-نقش بیمه در علت یابی حریق عمدی
ماژیک وایت برد			۱	-اختلالات روانی در علت یابی حریق عمدی
تخته پاک کن وایت برد			۱	-انتقام جویی در علت یابی حریق عمدی
کپسول آتش نشانی			۱	-کلاهبرداری در علت یابی حریق عمدی
جعبه کمک های اولیه			۲	-حریق های عمدی در خودروها
وسایل حفاظت فردی				مهارت :
کامپیوتر P۴			۴	-بررسی آثار و شواهد موجود در محل
			۶	-عملیات کارگاهی علت یابی حریق عمدی
			۴	-نمونه گیری در علت یابی حریق عمدی
			۴	-عملیات بررسی علل عمدی خودروها در حریقهای عمدی
نگرش :				
-اخلاق حرفه ای				
-ایجاد آرامش در محیط کار				
-صرفه جویی در زمان وانرژی و مواد مصرفی				
ایمنی و بهداشت :				
-استفاده از وسایل حفاظت فردی در هنگام کار				
-رعایت بهداشت فردی و عمومی در محیط کار				
توجهات زیست محیطی :				
-دفع صحیح پسماند جهت جلوگیری از آلودگی محیط				

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۳۱	۲۰	۱۱	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
میز مربی				دانش :
صندلی مربی			۱	-تعاریف حریق غیر عمدی
صندلی کارآموز			۲	-نقش الکتریسیته در حریق غیر عمدی
تخته وایت برد			۱	-عوامل طبیعی در حریق غیر عمدی
ماژیک وایت برد			۲	-عوامل انسانی در حریق غیر عمدی
تخته پاک کن وایت برد			۱	-نقش تجهیزات انسان ساخت در علت یابی حریق غیر عمدی
کپسول آتش نشانی			۲	-خود به خود سوزی (Spontaneous Fire)
جعبه کمک های اولیه			۲	-حریق های غیر عمدی در خودروها
وسایل حفاظت فردی				مهارت :
کامپیوتر P۴		۴		-بررسی آثار و شواهد موجود در محل
		۱۲		-عملیات کارگاهی علت یابی حریق غیر عمدی
		۴		-عملیات بررسی علل غیر عمدی حریق خودرو
				نگرش :
				-اخلاق حرفه ای
				-صرفه جویی در زمان وانرژی و مواد مصرفی
				-ایجاد آرامش در محیط
				ایمنی و بهداشت :
				- استفاده از تجهیزات حفاظت فردی (P.P.E) هنگام کار
				-رعایت بهداشت فردی و عمومی محیط کار
				توجهات زیست محیطی :
				- دفع صحیح پسماند جهت جلوگیری از آلودگی محیط

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۰	۶	۴	
تجهيزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
میز مربی				دانش :
صندلی مربی			۲	- روش های شناسایی افراد فوت شده در محیط حریق
صندلی کارآموز			۱	-نقش زمان و تاثیر حرارت بر بدن انسان در حریق
تخته وایت برد			۱	-واکنش بدن در برابر حرارت
ماژیک وایت برد				مهارت :
تخته پاک کن وایت برد				-عملیات بررسی علت فوت افراد در حریق حین و قبل از حریق از طریق بررسی اسناد موجود در حریق های گذشته
کپسول آتش نشانی		۶		نگرش :
جعبه کمک های اولیه				-صرفه جویی در زمان وانرژی
وسایل حفاظت فردی				-ایجاد آرامش در محیط کار
کامپیوتر P۴				ایمنی و بهداشت :
				استفاده از تجهیزات حفاظت فردی (PPE) هنگام کار
				رعایت بهداشت فردی و محیط کار
				توجهات زیست محیطی :
				- دفع صحیح پسماند جهت جلوگیری از آلودگی محیط

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : جمع آوری مدارک و مستندات
	جمع	عملی	نظری	
	۱۸	۱۲	۶	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
میز مربی				دانش :
صندلی مربی			۱	-جنبه های قانونی جمع آوری مدرک و مستندات
صندلی کارآموز			۲	-روش جمع آوری وانتقال مستندات
تخته وایت برد			۱	-مراحل مستند سازی جرم
ماژیک وایت برد			۲	-بررسی وسایل اشتعال زا وتسریع کننده در محیط
تخته پاک کن وایت برد				مهارت :
کپسول آتش نشانی		۸		-عملیات بررسی مستندات وروشهای نمونه گیری از محیط
جعبه کمک های اولیه		۲		-مدل سازی کامپیوتری
وسایل حفاظت فردی		۲		-انجام تجزیه وتحلیل مواد به جا مانده از حریق
کامپیوتر P۴				نگرش :
				-اخلاق حرفه ای
				-صرفه جویی در زمان وانرژی
				-ایجاد آرامش در محیط کار
				ایمنی و بهداشت :
				-استفاده از تجهیزات حفاظت فردی (P.P.E) هنگام کار
				-رعایت بهداشت فردی و عمومی در محیط کار
				توجهات زیست محیطی :
				-تفکیک مناسب پسماند و دفع صحیح مواد زائد

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	صندلی کارآموزی	چوبی - پلاستیکی	۱۵ عدد	
۲	تخته وایت برد	۱۰۰*۷۰ cm	۱ عدد	
۳	ویدیو پروژکتور	استاندارد	۱ دستگاه	
۴	کامپیوتر	P۴	۱ دستگاه	
۵	کلاه	آتش نشانی - استاندارد	۵ عدد	
۶	اورکت	آتش نشانی - استاندارد	۵ دست	
۷	چکمه	آتش نشانی - استاندارد	۵ جفت	
۸	دستکش	آتش نشانی - استاندارد	۵ جفت	
۹	شلوار	آتش نشانی - استاندارد	۵ دست	
۱۰	میز مربی	چوبی	۱ عدد	
۱۱	صندلی مربی	چرمی	۱ عدد	
۱۲	کپسول آتش نشانی	پودری ۶ کیلوگرمی	۱ دستگاه	
۱۳	جعبه کمک های اولیه	استاندارد	۱ جعبه	
۱۴	ماسک	فیلتر دار - آتش نشانی	۱ عدد	
۱۵	کپسول	اکسیژن	۱ دستگاه	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	ماژیک	وایت برد	۳	
۲	آب	غیر قابل آشامیدنی	به مقدار لازم در آموزش (در واحد لیتر)	
۳	مواد شوینده	مایع دست	به مقدار لازم	
۴	دستکش لاتکس	استاندارد	به تعداد لازم	
۵	ماسک تنفسی - dust mask یکبار مصرفی	استاندارد	به تعداد لازم	
۶	زیپ کیپ	استاندارد - در سایزهای مختلف	به تعداد لازم	

توجه : - مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	قلم مو در سه سایز	استاندارد	هر کدام یک عدد	
۲	فرغون	استاندارد	یک دستگاه	برای جابجایی مواد بجای مانده از حریق
۳	بیل و کلنگ	استاندارد	هر کدام یک عدد	
۴	بیلچه	ارتشی - تا شو	یک عدد	
۵	ست کامل آچار تخت و رینگی	استاندارد	یک دست	
۶	انبردست	دسته عایق - استاندارد	یک عدد	
۷	دم باریک	دسته عایق - استاندارد	یک عدد	
۸	فازمتر	استاندارد	یک عدد	
۹	مولتی متر	استاندارد	یک دستگاه	
۱۰	سیم چین	دسته عایق	یک عدد	
۱۱	کمچه	استاندارد	یک عدد	
۱۲	الک	استاندارد- در سایزهای ریز ، متوسط و درشت	هر کدام یک عدد	
۱۳	استانبولی	استاندارد	۲ عدد	
۱۴	دیلم	استاندارد	یک عدد	
۱۵	میخ کش	استاندارد	یک عدد	
۱۶	چکش	استاندارد	یک عدد	
۱۷	کاتر	استاندارد		
۱۸	کاردک	استاندارد - در سایزهای مختلف	از هر کدام یک عدد	
۱۹	چراغ قوه	انفرادی	۳ عدد	
۲۰	دوربین عکاسی دیجیتال	با قابلیت عکاسی و فیلمبرداری و مجهز به فلاش	یک دستگاه	

توجه :

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

ردیف	عنوان
۱	www.۱۲۵.ir
۲	www.nfpa.org